

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616201742
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8616201742.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu M. K., nar. X.XX.XXXX, bývajúceho v U. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, na ul. Sov. hrdinov č. 163/66, proti žalovanému Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, na ul. Metodovej č. 8, právne zastúpenému Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Dr. Vladimíra Clementisa č. 10, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 771 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 27.10.2016 č.k. 6C/57/2016 - 42 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Svidník zo dňa 5.5.2016 č. k. 6C/57/2016-11. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 771 Eur. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalovaného zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku v sume 46 Eur.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 26.1.2015 vydaným vo veci 7C/130/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.3.2015 a vykonateľnosť dňa 17.3.2015 súd prvej inštancie vyhovel žalobe o zaplatenie sumy 358,59 Eur z titulu nezaplatených poskytnutých služieb a v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie sumy 771 Eur zamietol.

3. K čiastočnému zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Žalovaný skutkovo vymedzil žalobu na náhradu škody tak, že žalobca porušil povinnosť zotrvať so žalovaným v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti. Vo veci 7C/130/2014 Okresného súdu Svidník bolo zistené, že účastníci uzatvorili Dodatky k zmluvám o pripojení, na základe ktorých žalovaný predal žalobcovi mobilné telefóny za akciové ceny. Účastníci ohľadne mobilných telefónov uzatvorili platné kúpne zmluvy, na základe ktorých sa žalobca stal vlastníkom mobilných telefónov. Rozdiel medzi predajnou a akciovou cenou mobilných telefónov bol výsledkom dohody účastníkov a nie protiprávneho úkonu žalobcu. Sám žalovaný poukázal na skutočnosť, podľa ktorej zmluvná pokuta ako paušalizovaná náhrada škody uzatváraná v predmetných dodatkoch bola inými súdmi vyhlásená za neprijateľnú, a teda za neplatnú. Cieľom takéhoto vyslovenia je, aby sa žalovaný zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu k všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť. Žalovaný len určitým spôsobom modifikoval predtým uplatňovanú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody na skutočnú škodu, pričom opäť nezohľadňuje intenzitu porušenia povinností spotrebiteľom a dobu zostávajúcej viazanosti. Škoda na strane žalovaného

nemôže predstavovať rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou mobilného telefónu. V takomto prípade by išlo opäť len o paušalizovanú náhradu škody, teda len o modifikovanú zmluvnú pokutu, lebo by nijakým spôsobom nebolo zohľadnené, v akom rozsahu spotrebiteľ svoje záväzky porušil a škoda by predstavovala stále tú istú sumu. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, aká skutočná škoda mu vznikla a preto nie je naplnená ani príčinná súvislosť ako ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu.

4. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že spotrebiteľovi prináleží právo požadovať primerané finančné zadostučinenie len vtedy, ak úspešne uplatní svoje právo na súde a súčasne preukáže, že žalovaný skutočne porušil niektorú z povinností, ktoré mu ukladá zákon a že toto porušenie je spôsobilé privodiť žalobcovi ako spotrebiteľovi ujmu a ak preukáže príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a spôsobilosťou ujmy. Len pri kumulatívnom splnení uvedených troch podmienok je možné uvažovať o nároku žalobcu na primerané finančné zadostučinenie. Žalobca preukázal relevantným spôsobom porušenie zákonnej povinnosti žalovaného a taktiež preukázal, že toto namietané porušenie bolo spôsobilé privodiť mu ujmu. Žaloba je preto v plnom rozsahu dôvodná. Žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C/130/2014 úspešne uplatnil porušenie práva spotrebiteľa a preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie jeho práva nesie zodpovednosť. Žalovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C/130/2014 uplatňoval voči žalobcovi nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola iným súdom vyhlásená za neplatnú. Vo veci 7C/130/2014 prvoinštančný súd konštatoval, že žalovaný len určitým spôsobom modifikoval predtým uplatňovanú zmluvnú pokutu a že konanie žalovaného, ktorý sa snaží vyhnúť zodpovednosti za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nemožno označiť inak, ako za nekalú obchodnú praktiku. Žalovaný proti uvedenému rozsudku nepodal odvolanie. Žalovaný teda uplatňoval voči žalobcovi v podstate nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom mal zákonnú povinnosť zdržať sa takéhoto konania. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia, je správne a spravodlivé, aby táto bola odvodená od výšky náhrady škody, ktorej zaplatenia sa žalovaný domáhal vo vyššie uvedenom konaní, teda od ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila, čím sa naplní aj odradzovacia funkcia tohto satisfakčného prostriedku. Súd prvej inštancie preto žalobe vyhovel.

5. Výrok o trovách konania bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že predpokladom vzniku práva žalobcu na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. by bolo predchádzajúce úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa a osobitnými predpismi žalobou, na základe ktorej by bol súd vo veci samej rozhodol v prospech žalobcu, vznik ujmy na strane žalobcu a preukázanie rozsahu vzniknutej ujmy. Zákonné predpoklady vzniku nároku žalobcu na primerané finančné zadostučinenie splnené neboli. Pred podaním tejto žaloby si žalobca na súde žiaden nárok voči žalovanému neuplatnil. V konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C 130/2014 si žalovaný neuplatňoval nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku bola vyhlásená zmluvná pokuta, nie náhrada škody. Ide o dva rozdielne právne inštitúty. Žalovaný sa domáhal zaplatenia náhrady škody, nie zmluvnej pokuty. Z porušovania zmluvných povinností nemožno vyvodzovať práva pre spotrebiteľa a poskytovať mu neprimeranú ochranu. Je v rozpore so zákonom, ak z porušovania zmluvných povinností by mal žalobca získať plnenie. Na základe dodatkov k zmluvám žalobca obdržal 4 telekomunikačné zariadenia so zľavami z kúpnych cien vo výške 771 Eur. Pri troch zmluvách žalobca nezaplatil za poskytnuté služby ani raz, pričom všetky štyri telekomunikačné zariadenia si ponechal. Za telekomunikačné zariadenia zaplatil žalobca len 24 Eur, pričom ich hodnota bola 795 Eur. Žalobca získal cenové zvýhodnenie vo výške 771 EUR a zmluvné povinnosti si riadne neplnil. Z rozsudku nevyplýva v čom mala spočívať ujma žalobcu vo výške 771 Eur. Je nelogický záver, že žalobcovi vznikla ujma zodpovedajúca výške uplatneného nároku žalovaným v inom súdnom konaní, v ktorom bol uplatnený nárok zamietnutý z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Je nesporné, že žalobca porušoval zmluvné povinnosti vyplývajúce mu zo zmlúv uzavretých so žalovaným a že žalobca chce z porušovania zmluvných povinností profitovať. Ak by si bol žalobca riadne plnil svoje zmluvné povinnosti, ktoré mu zo zmlúv so žalovaným vznikli, žalovaný by sa nebol domáhal zaplatenia náhrady škody na súde. Žalobca porušoval svoje zmluvné záväzky a v súvislosti s porušovaním zmluvných záväzkov žiada plnenie. Nárok priznaný žalobcovi v tomto konaní súdom prvej inštancie považuje žalovaný za nárok,

ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výraznom rozpore s ideou spravodlivosti.

7. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379 a § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

8. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. Pokiaľ ide o námietky žalovaného, podľa ktorých z porušovania zmluvných povinností nemožno vyvodzovať práva pre spotrebiteľa a poskytovať mu neprimeranú ochranu, s týmito nie je možné sa stotožniť. Porušenie zmluvných povinností žalobcom spočívajúce v nezaplatení ceny za poskytnuté služby vo výške 358,59 Eur bolo predsa zohľadnené v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C/130/2014. V tomto konaní súd prvej inštancie žalobe žalovaného v časti vzťahujúcej sa na neuhradené telekomunikačné služby vyhovel a žalobcovi uložil povinnosť z tohto titulu zaplatiť čiastku 358,59 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 26.4.2013 do zaplataenia. Úrok z omeškania priznaný podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka má bez akýchkoľvek pochybností sankčný charakter a plní úlohu sankcie za porušenie povinnosti dlžníka splniť svoj peňažný dlh riadne a včas.

10. V spotrebiteľských vzťahoch určité povinnosti vznikajú i dodávateľom. Jednou z týchto povinností je i povinnosť upravená v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z tohto ustanovenia proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

11. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

12. Vo veci 7C/130/2014 Okresného súdu Svidník sa žalovaný domáhal zaplataenia sumy 771 Eur z titulu náhrady škody predstavujúcej rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilných telefónov a ich akciovou cenou, za ktorú boli tieto zariadenia predané žalobcovi. Takto vypočítaný rozdiel však v zmysle uzatvorených dodatkov k zmluvám o poskytovaní verejných služieb mal predstavovať medzi účastníkmi dohodnutú zmluvnú pokutu.

13. Občiansky súdny poriadok účinný do 30.6.2016 v ustanovení § 79 a Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 v ustanovení § 132 vyžadovali v žalobe uviesť len pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností. Právna kvalifikácia teda nikdy nebola obligatórnou náležitosťou žaloby a preto právne posúdenie uplatneného nároku vždy patrilo súdu.

14. Žalovaným uplatnený nárok na zaplataenie sumy 771 Eur vo veci 7C/130/2014 Okresného súdu Svidník vzhľadom na v žalobe opísané rozhodujúce skutočnosti, bez ohľadu na to, ako bol právne kvalifikovaný sa správne posúdil ako nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty. Tomuto zisteniu zodpovedá

aj samotné vyjadrenie žalovaného v ním podanej žalobe vo veci 7C/130/2014 Okresného súdu Svidník. V nej uviedol, že sumu 771 Eur si uplatňuje titulom náhrady škody v snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní tohto nároku z titulu zmluvnej pokuty, nakoľko dojednanie o zmluvnej pokute bolo v inom konaní vyhodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka.

15. V čase začatia konania vo veci 7C/130/2014 Okresného súdu Svidník už existoval právoplatný rozsudok iného súdu, ktorým bola rovnaká zmluvná podmienka, týkajúca sa zmluvnej pokuty, vyhlásená za neprijateľnú a neplatnú. Takéto rozhodnutie má pritom závažné právne dôsledky. Platí totiž ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

16. V prejednávanej veci bol to samotný žalovaný, ktorý do zmluvy naformuloval neprijateľnú podmienku a bol to len tento účastník, ktorý po jej vyhlásení za neprípustnú sa v súdnom konaní domáhal jej zaplataenia od žalobcu, hoci mal zákonnú povinnosť zdržať sa jej používania nielen so žalobcom alebo aj so všetkými spotrebiteľmi. Takéto konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobcovi.

17. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom na zaplataenie zmluvnej pokuty v sume 771 Eur.

18. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 Civilného sporového poriadku rozsudok ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).